

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 11 Kwietnia r. s. 1827 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 2 kwietnia.

(z Gazety Seneckiej.)

Przez Najwyższe Ukazy wydane do Rządzącego Senatu:

— Dnia 28 marca. Oberprokurator 7go Departamentu Rządzącego Senatu, *Peszurov*, uwolniony od obowiązków z przyłączeniem do heroldyi.Ober-Prokurator 8go Departamentu Rządzącego Senatu, *Nowosilcow*, uwolniony na własną prośbę dla chorowitego stanu zdrowia, od obowiązków teraźniejszych do wyzdrowienia, a na jego miejsce Ober-prokuratorem w pomienionym Departamencie naznaczony Prokurator Gubernialny Moskiewski Rzeczywisty Radca stanu *Zycharew*.Dnia 15 marca. Były Marszałek Gubernialny Nowgorodzki odstawni Półkownik, *Putiatin*, mianowany Radcą Stanu.Dnia 28 marca wyrażono: Jenerał Adjutanta Naszego *Paskiewicza* naznaczysz na miejsce Jenerała piechoty *Jermotowa*, dowódcą oddzielnego korpusu kaukaskiego, naymłodszy woy. Rozkazujemy byż mu głównozarządzającym sprawami cywilnymi i sprawami pogranicznymi w Gruzji i w guberniach Astrachańskiej i Kaukaskiej, na tem prawie i z temi prerogatywami, jakie miał jego poprzednik.Jenerał Adjutanta Naszego *Sipiagina* przeznaczysz na Wojennego Gubernatora Tyfliskiego naymłodszy woy. Rozkazujemy mu zarządzać w Gruzji i sprawami cywilnymi, pod głównem naczelnictwem dowódcy oddzielnego korpusu kaukaskiego.

— Przez Najwyższe Ukazy do Kapituły orderów Rosyjskich:

Dnia 14 marca. Sekretarz kollegialny *Popow*, w nagrodę za okazaną przezeń pomoc w zataśmowaniu pożaru, zdarzonego we wsi *Hotubach*, w powiecie warnawskim w gubernii kostromskiej i uratowanie kilku ludzi w tém zdarzeniu, mianowany kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 4tej klasy.Dnia 24 marca. Były Marszałek powiatu Tychwińskiego odstawni Major *Nikołaj Łupandin*, mianowany kawalerem orderu s. *Anny* 2giej klasy, w nagrodę gorliwości w spełnieniu danych mu poleceń.Dnia 26 marca. Królewsko-pruskiej gwardyi półku dragonów porucznik *Reitzenstein*, na znak szczególniejszy uprzejmości Jego Cesarzkiej Mości ku niemu, mianowany kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 4tej klasy.— Przez Najwyższe Ukazy do Kantoru Dworu pod d. 26 marca: odstawni pułkownik Hr. *Maciej Wielhorski* mianowany Radcą kollegialnym i Kamerherem Dworu Jego Cesarzkiej Mości, z rozkazem byż członkiem komitetu główny dyrekcji teatralnej. Radca kollegialny Dymitr *Obreskow* naytąskawiej mianowany kamerherem dworu J. C. M.— Przez postanowienie Rządzącego Senatu, stosownie do Najwyższego Ukazu, pod d. 22 sierpnia 1826 roku, radcy honorowi podniesieni na assessorów kollegialnych, gubernii witebskiej: radcy rządu gubernialnego: *Symon Łappa* i *Win-*centy *Bobiatiński*, strapezy gubernialny spraw kryminalnych *Jan Hrybowski*, jeometra gubernialny *Antoni Mazatowski*, radca Sądu Głównego 1go Departamentu *Stefan Rodkiewicz*, radca Izby Skarbowej *Teodor Leks*, kontroler gubernialny *Jan Woyciechowski*.— JP. *Szymanowska* za koncert swój ndarowaną została od Jego Cesarzkiej Mości, Opiekuna talentów, kosztownym fermoarem. (P.P.)

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa d. 16 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

JW. Rzeczywisty tajny Radca, Senator, *Nowosilcow*, wyjechał do Litwy.W dniu 25 marca r. b. powstały wichur zachodnio-północny, wzmagając się co raz silniej, sprowadził wokolicy Obwodu Olkuskiego nadzwyczajną burzę, która przerażając mieszkańców, trwała od godziny 3ciej zrana do godziny 11tej. Wśród tej burzy, którą, wszystkie niemal budynki wstrząśnione zostały, nagle o godzinie 10tej zrana w samem mieście *Olkuszu* nadzwyczajna siła wichru zerwała dach cały na domie Hrabiów *Wielopolskich*, w którym było biuro i mieszkanie kommissarza obwodowego. Zerwany dach w większej połowie, zwalivszy się wewnątrz gmachu, połamał belki i sufity, oraz znacznie potrząsał mury, po czém raptownie wypadły wszystkie okna. Druga zaś część dachu, spadając roznoszoną była siłą wiatru w różne strony miasta. Wśród walących się gruzów rzeczonego domu, znajdujące się w nim osoby zaledwie z życiem wyratować się mogły. Przy tém zdarzeniu mieszkańcy starozakonni, mimo niebezpieczeństwa, nie mało w ratunku okazali ludzkości; a miejscowe władze, z powodu okazanej przy tym wypadku troskliwości i właściwego postąpienia, szczególniej na wdzięczność zasłużyły. Takowa burza i na innych domach dachy znacznie uszkodziła; podług zaś dochodzących wiadomości, w całym niemal obwodzie wielkie szkody w budowlach po wsiach i miastach poczyniła. Podobnie i w lasach ogromne szkody wywrotem drzew są zrzęzione, tak dalece, że dotąd przez nie przejazd jest utrudzony.Wioski nad brzegami *Wisty* położone, znacznych w czasie ostatniej powodzi doznały szkód; mianowicie zaś we wsi *Kamienna* w Obwodzie Sochaczewskim woda spłókała zasiewy ozimin, grunta piaskiem zaszorowała, kilka chałup zniszczyła i cementarz zniósł.

(z Monitora Warszawskiego.)

W wielki czwartek, w kościele metropolitalnym s. Jana, po odbytem wielkiem nabożeństwie i święceniu olejów przez JW. JX. Arcybiskupa Prymasa, tenże dopełnił obrzędu umywania nóg 12tu starcom. Liczba lat tych starców razem zebrana wynosi 900; naystarszy z nich *Jan Krajewski* ma lat 82.Redakcyja *Chwili Spoczynku* od d. 1. kwietnia przeszła w inne ręce. Pismo to odtąd wychodzić będzie 2 razy tylko na miesiąc, w powiększonej objętości. Cena pozostaje taż sama.

(z Kuryera Warszawskiego).

Sprzyjała piękna pogoda, wczora przy odwiedzanin Grobów; wszystkie kościoły były natłoczone osobami wszelkiego stanu. Prawie w każdym wykonanie były stosowne muzyki, szczególniej u XX. Pijarów przez Towarzystwo przyjaciół muzyki religijnej; u PP. Wizytek przez uczniów konserwatorium, a u Dzieciątka Jezus, dziewczęta sieroty wykonywały śpiewy, tak dobrane głosy, że znawcy uważają w tém gronie wiele talentów.

JW. Czeczeryn Jenerał Adjutant J. C. M., przybył z Petersburga do Warszawy.

Rytmu albo wiersze Polskie Mikołaja Sępa Szarzyńskiego pierwszy raz wydane 1601, wkrótce wyść mają z druku w Poznaniu. Dla miłośników dzieł dawnych polskich wielką przysługą uczyni wydawca obznajamiając ich z tą prawdziwą, w swoim rodzaju, rzadkością, gdyż jeden tylko exemplarz drukowany tego dzieła posiada Hrabia Dziatynski; prócz niego zaś żaden uczony śladu nawet nie znalazł tych poezji. Słychać, że inne także poezye rzadkie w Poznaniu następnie przedrukowane będą.

FRANCYA.

Paryż dnia 31 marca.

(z Gazety Warszawskiej).

Znowu zajęto się spieszenie pracą około bramy tryumfalnej w tutejszej stolicy. Na wierzchu tego pomnika znajdować się będzie wóz bronzowy, zaprzężony czterema końmi, w którym ma być posąg Powrotu Królestwa równie z brązu, trzymający w jednej ręce dawne berło i terazniejsze palmy Francji, a w drugiej gałązkę oliwną, znak porządku i pokoju. Boki bramy tryumfalnej będą pokryte płasko-rzeźbami z marmuru, które kazał robić Ludwik XVIII, wystawiającemi znaczniesze wypadki tej wojny hiszpańskiej, która odnowiła chwałę sztandarów Lili i przygotowała inny powrót innego Burbona. Proponowano, aby zaprzęg wozu był na wzór koni korynckich, nad którymi zdumiewaliśmy się w Paryżu, i które zawsze będą poważane w sztukach nadobnych. Wyrok godny Króla Francuzkiego, równie korzystny artystom, jak pochlebny delikatności narodowej, odrzucił ten projekt. Król chce, ażeby konie prawdziwie francuzkie zdobyły ten pomnik; chce on, aby przez kopije zdjęte u obecnych narodów nie odnawiano niezatartego jeszcze żalu; chce, ażeby narodowe sztuki nagrodziły to, co wydarło niewierne zwycięstwo. Ta wspaniała myśl przynosi zaszczyt Monarsze, który ją powziął, i artystom, którym jej wykonanie polecił.

Dziś odprawił się pogrzeb zmarłego Xiążęcia de Laroche-foucauld-Liancourt. Ciało zaprowadzone było do kościoła S. Magdaleny. Cztery końce całunu nieśli Xiąże Doudeauville, Minister dworu królewskiego, Xiąże Duras, Margrabia Dessolles, i P. Renouard, członek instytutu. Deputacye izby parów, instytutu, Towarzystwa więzień, Xiąże Talleyrand, marszałkowie państwa, wielka liczba jenerałów i znakomitych osób, towarzyszyły orszakowi żałobnemu; przed i za nim szły oddziały liniowych pułków osady paryskiej. Obrządki duchowne odbyły się z jak naysłodszą pobożnością, odpowiadającą zupełnie i godności miejsca i żałobie powszechnej; ale przy wyjściu z świątyni smutne sceny zamieszały porządek. Uczniowie szkoły w Chalons mieli już złożyć trumnę na karawanie, gdy wtém grono młodzieży, nie należący zapewne do szkoły, ale raczej do rządu tej, która wszędzie być musi, gdzie tylko można się popisać ze swoim burzliwym zapałem, oparło się gwałtem złożeniu ciała na wóz pogrzebowy. P. Mazug, kommissarz policyjny wydziału tyllerijskiego, przemówił do niespokojnych, aby nie chcieli sprzeciwiać się zwyczajowi porządku i przyzwoitości. Hałasy i groźby były ich odpowiedzią, wśród których rzucili się do trumny między żołnierzy przybyłych dla położenia końca tej scenie. Oficer dowodzący wojsku, oświadczył: że władza,

chcąc powściągnąć te fałszywe i niespokojne oznaki publicznej żałoby, nie zezwala, ażeby zwłoki były na barkach niesione. Truma w tej chwili padła na ziemię; oficer rozkazał żołnierzom podnieść ją i złożyć na wozie; poczem orszak ruszył przez ulice miasta środkowe do rogatki Paryża, gdzie stał już powóz, który zwłoki Xiążęcia ma odwieźć do Liancourt, majątności jego.

— Dnia 1. kwietnia. —

Dnia 29 z. m. przybyło tu 2 gońców gabinetowych z Madrytu, z kąd dnia 23 wyjechali. Jeden był wysłany do Pana Villahermosa, drugi przejeżdżał tedy do Londynu. Domyślać się wypada, iż osnowa listów, które wiozą, musi być ważna: słychać bowiem, iż wyjechali z Madrytu po odprawieniu rady gabinetowej, na której ważne postanowienia uchwalono.

Król Jmć polecił jednemu ze swoich Ministrów, aby rodzinie zmarłego Xiążęcia de Laroche-foucauld oświadczył ubolewanie Monarchy z powodu wypadków, które przez nieporozumienie zdarzyły się podczas pogrzebu nieboszczyka.

Dnia 29 z. m. przybył Hrabia Capodistrias do tutejszej stolicy.

Pan Lafitte został obrany w Bajonnie członkiem izby deputowanych, większością 79 kresek przeciw 55. Wiadomość o tém odebrano tu nazajutrz przez telegraf.

Słychać o kilku bardzo użytecznych zamiarach w tutejszej stolicy, i tak najpierw: woda ma być prowadzona rurami do wszystkich ulic, domów, a nawet na każde piętro, do wszystkich szpitali, więzień, publicznych instytutów, łaźni, ogrodów i studni. Mają być oraz źródła na wszystkich ulicach. Wielkie to dzieło ma się wkrótce rozpocząć. Tysiące nieczynnych robotników otrzyma przez to sposób do życia.

Wiadomość z Jamajki o bitwie między okrętami francuzkiemi i amerykańskimi z powodu rybołostwa przy ujściu rzeki St. Lorenz, jest (jak pisze Monitor tutejszy) bezzasadną. Okręty wojenne francuzkie, które corok udają się dla zastopy naszego tam rybołostwa, wypływają pospolicie dopiero w kwietniu.

(z Monitora Warszawskiego.)

Dekretem z dnia 29 tego miesiąca, N. Pen mianował: imo Xiędza Bernet, Proboszcza kościoła S. Wincentego de Paulo w Paryżu, Biskupem Roszelli, a Xiędza de Borderiez, jeneralnego wikaryusza paryżskiego, Biskupem wersalskim.

Piszą z Rzymu, że biblioteka Watykańska wzbogacona została rękopismem grecko-egipskim bardzo ważnym, który miał być własnością Ptolemeusza Filadelfa.

ANGLIJA.

Londyn dnia 28 marca.

(z Gazety Warszawskiej).

Wyrachowano, iż na konsumpcyę Anglii wychodzi co rok pszenicy 12 milionów kwartarów (po półtrzecia korca miary polskiej), a innych gatunków zboża 36 mil. kwartarów. W roku zeszłym wprowadzono zagranicznej pszenicy 582,000 kwartarów, a milion 666,000 kwartarów innego zboża, co nie przenosi 22giej części tego, ile się konsumuje, a wszelako od wielu lat przywóz nie był tak znaczny.

Podług gazety Times, wywieziono z Anglii za granicę w r. 1823 indigo 3,050,293 funtów, i bawełny 9,318,403 funtów; w r. 1824 indigo 2,938,944 funtów, i bawełny 13,299,505 funtów; w roku 1825 indigo 4,006,013 funt., i bawełny 18,004,953 funtów; w r. 1826 indigo 4,366,426 fun., 24,474,920 funtów. Jest to (dodaje wspomniona gazeta) widoczny dowód wzrostu rękodzielnictwa na stałym lądzie Europy.

Oddawna pewna kobieta nazwiskiem Anna Southcott utworzyła w Anglii sekte. Znalazła wielu zwolenników, którzy jeszcze mają tu kaplicę; szczególniej zaś mieszkają około Manchester. Noszą długie brody, i chcieli przyłączyć się do żydów, którzy im tego odmówili. Będący w okolicy Manchester nazywają się Izraelitami. Przed

niejakim czasem sprowadzili białego osła z Egiptu; lecz niewiadomo, w jakim celu.

Niedawno umarł w *Lepton* niejaki *Whitehead*; miał lat 105 i zakończył życie właśnie w rocznicę chrztu swego. Przez całe życie płacił tylko 4 pence doktorowi. Nigdy nie pił herbaty, nigdy nie był pijany, i nigdy nie używał okularów.

— Dnia 29 —

Król Jmć dał niedawno wielki obiad. Po między gośćmi znajdowali się Posłowie Rosyjski i Francuzki, oraz Xiążęta *Wellington*, *Devonshire*, *Dorset*, Lordowie *Clancarty* i *Grenville*, tudzież Pan *Canning*.

Listy z *Oporto* pod d. 15 b. m. nie wzbudzają już żadnej obawy o to miasto.

W roku 1815 wprowadzono do Anglii wełny zagranicznej 43 milionów 795,281 funtów, a w roku zeszłym 1826 tylko 15 milionów 964,067 funtów.

Słychać, iż do *Rio Janeiro*, stolicy Brazylii, przybyli już pełnomocnicy *Buenos-Ayrescy* dla układania się o pokoy. Cesarz Brazylijski ma po zawartym pokoju udać się do Portugalii.

W przeciągu lat 15, to jest, od roku 1813 do końca roku zeszłego, wybudowano w Anglii 228 statków parowych, które mogą wziąć ładunku 26,198 beczak.

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 3 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Po nadejściu smutey wiadomości o zgonie N. Cesarzowej Brazylijskiej, pierwszy raz był d. 25 z. m. u NN. Cesarstwa Jchmość obiad familiyny, na którym oprócz Arcy-Xiążąt, Arcy-Xiężen i Xięcia *Reichstad*, znajdowali się także: Infant portugalski *Don Michał* i Xiężę Szwedzki *Gustaw*. Ostatni najął na lat 3 pałac Xięcia *Auersberg*, i słychać, że jako półkownik otrzyma dowództwo oddziału grenadyerów tutejszey osady.

Listy prywatne z *Parmy* donoszą, iż N. Arcy-Xiężna *Marya Ludwika*, Xiężna *Parmy*, tak została dokniętą zgonem siostry swojej, Cesarzowej Brazylijskiej, iż kilka dni chorowała.

Zapewniają, iż Szambelan Brazylijski *Rocca Pinto*, który tu przybył z zaproszeniem Infanta Portugalskiego *Don Michała* do *Rio-Janeiro*, wyjedzie za kilka dni na powrót do Brazylii bez wspomnianego Infanta. W miesiącu maju spodziewamy się pierwszych listów od Pana *Neumann*, Rady poselstwa, wysłanego w szczególnym zleceniu do *Rio-Janeiro*.

W Ł O C H Y.

Od granic Włoskich dnia 22 marca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Wychodząca w *Neapolu* gazeta *Giornale delle due Sicilie*, donosi urzędownie, iż wojsko austriackie, które wyszło z kraju Neapolitańskiego, oprócz zwyczajnych stanowisk, znajdować się będzie tymczasowie w prowincjach Królestwa Lombardzko-Weneckiego nad *Po*, i tworzyć korpus, którego by w krótkim czasie można użyć; jeśliby tego kiedy okoliczności wymagały.

Od dnia 18 do 20 b. m. wzgórze *Prenestyńskie* i *Tuskulańskie* były okryte śniegiem, co jest wielką osobliwością w okolicach *Rzymu*.

Fregata wybudowana w *Marsylii* dla Baszy Egipskiego, zawinęła nie do *Liworny*, lecz do *Porto-Ferrajo* na wyspie *Elbie*, gdzie zapewne zaczeka na przybycie fregaty, wybudowanej w *Liwornie* dla tegoż Baszy.

N I E M C Y.

Od brzegów Menu dnia 1 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Król Jmć Bawarski zwiedził d. 21 z. m. korpus kadetów w *Monachium*, był obecny przy dawaniu nauk, i kazał sobie przełożyć piśmienne prace uczniów. Zapewnienie Monarchy, iż pilność i praca nie zostaną bez wynagrodzenia, i że między uczniami nie zna innej różnicy, jak tylko różnicę zasługi, przypomniały owe zdanie *Karola wielkiego*, który zwykł był mawiać: *nie ma ten u mnie*

względów, kto się urodzeniem lub bogactwem szczyści, jeśli go rozum nie zaleca.

Bawarskie towarzystwo przyjaciół Greków, kupiło niedawno milion fantów kukurudzy w dobrach Xiążęcia *Leuchtenberg*, w kraju papieżkim. Sprowadzona będzie na okręcie do *Napoli di Romania*, i oddana pod rozporządzenie kommissyi, która pod przewodnictwem podpułkownika *Heidegger* trudni się podziałem żywności, przesyłanej przez towarzystwa.

Donoszą z *Würzburga*, iż winnice bardzo wiele przez mrozy ucierpiały, tak, iż ani w tym, ani w przyszłym roku, nie można się spodziewać obfitego winobrania.

H I S Z P A N I J A.

Madryt dnia 21 marca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Jest rzeczą godną uwagi, iż gazeta tutejsza umieszcza obszernie obrady Francuzkiej Izby Deputowanych względem policyi druku, oraz wiadomości o wypadkach w *Carachas* i *Pera*, tłumaczone z *Gazet* Angielskich, nie przydając do nazwisk *Boliwara* i innych tamiecznych dowódców, żadnego słowa oznaczającego pogardę.

Do d. 15 b. m. przybyło ogółem do Hiszpanii 5,000 Portugalczyków, którzy się wynieśli z oyczyzny swojej; zaprowadzono wszystkich w głąb kraju.

— Dnia 19 —

Hrabia *Beaurepaire*, sprawujący interessa Francuzkie, złożył Królowi Jmci list odwołujący *Margrabiego de Maustier*.

Słychać znowu o ogłoszeniu amnestyi.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Rady Ministrów, użalał się Minister wojny na Ministra skarbu, z powodu nieregularności w wypłatach dla wojska obserwacyynego. Zdaje się, iż Minister skarbu zniósłszy się z Jenerałnym Podskarbisem *Remisa*, przekazał wypłatę wojsku na takie fundusze, z których żaden dochód nie wpływał. Monarcha oświadczył z tego powodu największe niekontentowanie Ministrowi skarbu.

Kontrakt o dzierżawę tabaczną, zawarty został z domem handlowym *Gamarra*; ogłoszona była zaiste w tej mierze licytacja, i byli ochotnicy, którzy 50 milionów realów (12 milionów zł. pol.) więcej ofiarowali; lecz oddano dzierżawę Panu *Gamarra*, a ztąd wnoszą, iż ogłoszenie licytacji było tylko pozornem. Z tego powodu podano liczne zażalenia do Króla Jmci, który nie zatwierdziwszy układu przez Ministra skarbu zawartego, polecił, aby zdano dokładne z tej czynności tłumaczenie, i wydał surowe reskrypta do Ministra skarbu, do jenerałnego podskarbiego i do dyrektorów jeneralnych.

Słychać o układach Hiszpanii z Portugalią, za pośrednictwem Anglii. Według nich zabronionem będzie na przyszłość zbiegom portugalskim zbierać się na ziemi hiszpańskiej, a hiszpańskim na ziemi Portugalskiej.

Miedzy ochotnikami i żandarmami w tutejszej stolicy przyszło do bitwy na pałasze, a wypadek ten sprawił wielką niespokojność w mieście.

Listy z *Ciudad-Rodrygo* donoszą, iż wojsko angielskie stoi tylko o ćwierć mili od granicy naszej.

(z Monitora Warszawskiego.)

Dziennik z *Kadyxu* *Gazeta dwóch światów* donosi: „Gdy przekupieni ajenci tu i w *Algesiras* starali się uwieść żołnierzy i matków przeznaczonych na wyspy Kanaryjskie, inni ajenci udali się do Ceuta w celu zbuntowania żołnierzy. Zamiar ten zupełnie zniszczony. Wojsko odpłynęło, nie iak twierdzono, ogołocone ze wszystkiego i niepłatne, lecz zaspokojone i opatrzone we wszystko. Liczba żołnierzy na okrętach przechodzi 1000. Gdy okręty przewozowe rozwinęły żagle, rozlegały się w powietrzu okrzyki: *niech żyje Król! niech żyje oyczyzna!* Wyprawę tę konwojują okręty wojenne.”

PORTUGALIA.
Lizbona dnia 15 marca.
(z Gazety Warszawskiej.)

Jedna z Gazet wychodzących w Oporto rachuje teraźniejsze wojsko Hiszpańskie do 57,977 piechoty i 5876 jazdy. Z tej liczby stoi w prowincjach graniczących z Portugalią i nad Tagiem, 35,245 piechoty i 3876 jazdy; nad Douro 12,898, oraz 4000 grenadierów gwardyi, 4154 strzelców i 1700 jazdy. Wspomniona gazeta wnosi, iż Hiszpania musi mieć nieprzyjacielskie zamiary względem Portugalii.

Na wczorajszej sessyi Izby Deputowanych, Prezes tejże Izby uwiadomił o przyjęciu swoim u Rejentki, gdy podawał jej prawo względem uposażenia rodziny Królewskiej. Zdano potem sprawę o projekcie zaciągnięcia pożyczki 4000 Contos Reis, czyli 6 milionów 700,000 talarów a obrady w tej mierze do następnej sessyi odłożono.

— Dnia 14 —

Deputowany Magelhaes uczynił d. 8 b. m. w Izbie Deputowanych wniosek, aby ta Izba żądała od Rejentki oddalenia Ministrów. Izba postanowiła większością kresek, iż nad tym wnioskiem naradzać się będzie. Ztąd powstało w mieście wielkie poruszenie; rząd podwoił patrole, a naprzeciw Izby Deputowanych postawiono szwadron jazdy. Minister spraw zagranicznych uniosł się do tego stopnia przeciw P. Magelhaes, iż go musiano przywołać do porządku. W Paryżu lub w Londynie, zapomnianoby wkrótce o tem wszystkiem, ale tu, gdzie jeszcze w politycznym jesteśmy dzieiństwie, podobne w Izbie wypadki robią wielkie wrażenie.

Znakomity Hiszpan przywiózł tu wczora wiadomość, iż, część wojska Hiszpańskiego pod jenerałem Rodil, zamysła wkroczyć z Caceres do Alentejo. Rząd uwiadomił o tem Pana A'Court. i zdaje się, iż do tego czasu tenże Poseł nalegał, aby natychmiast zbiegów Portugalskich rozbrojono.

Stronnicy Infanta Don Michała rozgłaszają, iż tenże wkrótce przybędzie do Lizbony na okręcie Jan III.

TURCJA.
Od granic tureckich 20 marca.
(z Gazety Warszawskiej.)

Paryżki Dziennik Konstytucjonista donosi z Ragazy, iż w kraju Czarnogórców zaszły znaczne poruszenia. To powstanie zdaje się podobnem do prawdy, ze względu, iż mieszkańcy wszystkich ościennych powiatów, oraz Illiryi, Bosnii i Serwii, mówią jednym językiem i są jednego wyznania. Godnem jest uwagi, iż mieszkańcy Bosnii, chociaż są wyznania Machometanńskiego, otwarcie powstali przeciw Sultanowi, a miasto Seraglio dało hasło do pospolitego ruszenia, gdyż nie tylko spaliło firman Sultana, nakazujący nowy zaciąg ludzi do wojska regularnego, ale nawet oświadczyło, iż broń będzie Janczarów. W miastach obwodowych Herzogowiny, Bosnii i w Pristenoa przywrócono znaki wojenne Janczarów, którzy powtórnie zaprzysięgli utrzymanie swoich przywilejów.

— Dnia 21. —

Listy z Eginy pod d. 11 lutego donoszą, iż gdy zamysł dania odsieczki warowni Akropolis, nie wziął pomyślnego skutku, podpółkownik bawarski Heideck, z towarzyszymi swemi popłynął napowrót do Eginy. W stoczony z Turkami bitwie, porucznik Bawarski Schnitzlein i fejerwerk Ruprecht zostali ranieni, gdy 6ciofuntowe działo chcieli prowadzić przeciw murowi klasztornemu, za którym stali Albańczykowie. Oba jednak przychodzą do zdrowia. Warownia Akropolis trzyma się ciągle, i nie stracono jeszcze nadziei dania jej odsieczki.

Jedna z gazet szwajcarskich pisze, iż Pan Contestavio wrócił z Korfu do Lauzanny. Zapewnia on, iż Karaiskaki po nowem zwycięstwie w oko-

licach Distomo, ruszył przeciw korpusowi Seraskiera pod Atenami, i tak poraził, że sam tylko Seraskier z garstką jazdy swojej umknąć zdołał. Ta wiadomość potrzebuje jednak potwierdzenia.

Od połowy marca przejeżdżają co dzień przez Bukarest gońcy, wysłani ze Stambułu do różnych miejsc.

Towarzystwo bezimienne złożyło 6,000 talarów hiszpańskich na założenie biblioteki w Smyrnie; wezwało oraz światłych mieszkańców miast Europejskich, aby mu do tak chwalebnego celu byli pomocni. Obok biblioteki zamierza towarzystwo zaprowadzić w Smyrnie katedry bezpłatne chemii, fizyki, jeografii, historii nowoczesnej i mechaniki zastosowanej. Z początku tylko abonenci będą mieli przystęp do tej biblioteki; lecz gdy fundusz na jej utrzymanie wystarczy, każdy będzie mógł zwiedzać ją bezpłatnie. Pan Roux wybrany jest za bibliotekarza. W odezwie do uczonych i uniwersytetów niemieckich, wyraziło towarzystwo: „Spodziewamy się, iż odezwę tę dawnej Homera oyczyzny, przychylnie przyjmą uczeni komentatorowie wzniosłych pism śpiewaka Ilionu, i że się chętnie przyłożą do ustalenia instytutu równie pożytecznego, jak bezinteresownego.

ROZMAITE WIADOMOŚCI:
(z Kuryera Warszawskiego.)

Pewnemu bogatemu szlachcowi w Hrabstwie Herford w Anglii podał niedawno jego ekonom, między innymi, rachunek 60,000 zł. pol., które wydał na żywność dla bażantów!

Dnia 28 z. m. odbył się w Bruatelli świetny obchód wystawienia popiersia sławnego artysty Talmy. To arcydzieło wykonał znakomity rzeźbiarz van Gell, wyraził najdoskonalej podobieństwo twarzy zmarłego. Wszyscy aktorowie tej stolicy ubrani w żałobę, oraz synowcowie Talmy znaydowali się na tym obchodzie.

W pewnem miasteczku angielskiem w pobliżności Weymunt, znayduje się 88 letni starzec, który niemając ani jednego zęba, naśladuje najdoskonalej śpiew słowika, skowronka, przepiórki i innych ptaków, co uskutecznia bez najmniejszego naciągania pierśi.

W Paryżu znnowu odkryto bandę złodziei, złożoną z małych chłopców od lat 9 do 12 mających, którzy początkowie kradli różne łatki u cukierników, a nakoniec dostali się do jednego ze sklepów w Pale Royal, gdzie pokradli kosztowne zegarki. Tych małych zbrodniarzy już schwytano i oddano pod Sąd policyi poprawczej, gdzie okazało się, że he-szt tej bandy, którego nazywano małym Kartuszem, miał dopiero lat 12, będąc najzręczniejszym do kradzieży.

W Madrycie mówią powszechnie, że na pośrednictwem Anglii nastąpią układy między Hiszpanią a Portugalią, mocą których nie będzie wolno emigrantom lub zbiegom portugalskim tworzyć w Hiszpanii zbrojnych korpusów, jako też w Portugalii będzie zabroniono osiąść lub bawić emigrantom hiszpańskim, którzy nawet za granicę tego państwa nie mają być wpuszczani.

Powszechnie jest mniemanie, iż wiele jaskółek, zamiast odlatywania na zimę do stref cieplejszych (jako to do Senagambii w Afryce), na ten czas zanurzają się w wodę. Wszędzie twierdzą rybacy, iż znaydowali takowe jaskółki, które w ogrzanych izbach ożyły. Dla udowodnienia prawdy lub wykazania fałszu tego twierdzenia ofiaruje się redaktor Leffler, w Gerdawen, w Prusach wschodnich, za każdą żywą jaskółkę zapłacić 15 talarów, która mu od grudnia do marca żywą zostanie ukazaną. Gdyby ptak tylko krótki czas miał zostawać przy życiu, dostatecznem byłoby wiarogodne w tej mierze świadectwo.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radea Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N 42.

Wilno dnia 11 kwietnia o. s. 1827 Roku.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, ошъ С. Петербурскаго Опекунскаго Совѣта имѣ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и пророченное недвижимое имѣніе Помѣщика Викентія Клеофасова сына Лоссовскаго, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго повѣта въ селѣ ачменовѣ 5, деревняхъ: Гринковѣ за исключеніемъ 26, 3, Иванцовѣ за исключеніемъ 14, 1, Крюковѣ 21 и Недведкахъ 4, кои переведены въ Крюково, и того 44, мужеска пола душъ писанныхъ о ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею, всякимъ на оной спроеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года въ августѣ мѣсяцѣ первый 16, второй 18 и третій 23 числа. Желаящія купить имѣніе сіе, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудивенное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедиціонъ Осмоловски.

1 Od Rady Opiekunczej S. Petersburskiej CESARSKIEGO Domu wychowania niniejszém оглашае: iż w niej sprzedaje się przez aukcyę publiczną targu oddany na ewikcyę i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Wincentego Kleofasa syna Lossowskiego, położony w Witebskiej gubernii w Newelskim powiecie w wiosce Baczmenowie 5, we wsiach: Grynkwie z wyłączeniem 26, 3, Iwanowie z wyłączeniem 14, Krynkwie 21 i Niedwedkach 4, które przeproszone do Krjukowa, w ogóle 44 dusz płci męskiej, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkim na niej zabudowaniem; do czego naznaczono terminy dla targów w teraźniejszym roku w miesiącu augustie: iszy 16, 2gi 18, a 3ci 23; Życzący kupić ten majątek zechcą jawnie się do Rady Opiekunczej w oznaczonych dniach, w czasie posiedzeń, i widzieć w niej sprzedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedawnego prawa.

Expedytor Osмоловски.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, ошъ С. Петербурскаго Опекунскаго Совѣта имѣ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и пророченное недвижимое имѣніе Помѣщика Казимера Иванова сына Оспровскаго, состоящее Могилевской Губерніи Бабиновскаго повѣта въ деревняхъ: Кудрицы 32, Новоселкъ 25 и Бакинцахъ 20, и того 77 мужеска пола душъ писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной спроеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года въ сентябрѣ мѣсяцѣ первый 1, второй 6 и третій 13 числа. Желаящія купить имѣніе сіе, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудивенное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедиціонъ Осмоловски.

1 Od Rady Opiekunczej S. Petersburskiej CESARSKIEGO domu wychowania niniejszém оглашае: iż w niej sprzedaje się przez aukcyę z publicznego targu oddany na ewikcyę i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Kazimierza Jana syna Ostrowskiego, położony w Mohilewskiej Gubernii w Babinowieckim powiecie we wsiach: Kudrycy 32 Nowosielce 25 i Bakinach 20, wogóle 77 dusz płci męskiej, zapisanych do rewizyi 1816 roku, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem; do czego naznaczono terminy teraźniejszego roku w mie-

cu septembrze: iszy 1, 2gi 6, a 3ci 13; Życzący kupić ten majątek zechcą jawnie się do Rady Opiekunczej w oznaczonych dniach, w czasie posiedzeń, i widzieć w niej sprzedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedawnego prawa.

Expedytor Osмоловски.

Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności uwiadamia, iż bilety na loteryę, ogłoszoną w roku przeszłym 1826 w Numerach 39 i 134 Gazety Kuryera Litewskiego, a mającą się ciągnąć w domu Dobroczynności, w małej bardzie ilości do rozdania pozostają, lecz ciągnięcie tey loteryi nie może być jeszcze czynione dla tego jedynie powodu, że wielu z JPP. Kolektorów, którzy wzięli do rozdania bilety, ani pieniędzy za wyprzedanie ich nieodesłali, ani też niewrócili samych biletów, które jeszcze są nieprzedane, a przeto Towarzystwo Dobroczynności uprasza JPP. Kolektorów, aby pieniądze za wzięte bilety odesłali, lub też wrócili same bilety, jeśli nie są wyprzedane, gdyż z tego jedynie powodu opóźnia się ciągnięcie loteryi, a ci którzy wzięli na nią bilety, słusznie mają powody upominania się, aby ciągnięcie przyspieszone zostało.

Przy tém uwiadamia się, iż wiele wygranych fantów z przeszłej loteryi, która w roku 1826 dnia 17 lutego była ciągniona, dotąd z domu Dobroczynności nie zostało odebranych, i mający wygrane Numery, pomimo ogłoszenia w Gazecie o odebranie wygranych rzeczy niezgłaszają się; z tego powodu Towarzystwo Wileńskie Dobroczynności, znajdując potrzebę ogłosić, iż, jeżeli rzeczy takowe w przeciągu trzech miesięcy od daty niniejszej nie będą odebrane, Towarzystwo Dobroczynności uważać je będzie za odstąpione dla ubogich. Numery zaś, za któremi wygrane fanty nieodebrane, są następujące:

- N. 156 wygrał postaw sukna koloru perłowego.
- 159 ditto Szkatułkę cyprysową z okuciem brązowym.
- 173 ditto Lampę stolikową z pokrywką szklaną.
- 165 ditto Stolik okrągły topoli szwedzkiej.
- 299 ditto Parę filiżanek pod N. 51.
- 327 ditto Parę filiżanek pod N. 65.
- 436 ditto Dwa kopersztychy Chińskie pod N. 24.
- 507 ditto 1½ łokci koron angielskich.
- 535 ditto Kompas metalowy angielski.
- 633 ditto Szafę olchową pod N. 36.
- 685 ditto Garnitur szkła pod N. 76.
- 704 ditto Kienkiet na postumencie beycowanym
- 864 ditto Kapę angielską podwójną.
- 964 ditto Jeden exemplarz polonezów kompletnych pod N. 123.
- 1077 ditto Szachy z kości słoniowej w szkatułce mahoniowej.
- 1155 ditto Parę filiżanek pod N. 52.
- 1263 ditto Parę filiżanek pod N. 56.
- 1300 ditto Postument beycowany do kienkietu.
- 1397 ditto Biórko mahoniowe.
- 1486 ditto Zegar bijący godziny w szafie.
- 1620 ditto Parę filiżanek pod N. 64.
- 1675 ditto Lampę porcelanową z geniuszem.
- 1702 ditto Pięć talerzy deserowych.
- 1822 ditto Postaw sukna pod N. 112.
- 1857 ditto Jeden exemplarz polonezów kompletnych.
- 1859 ditto 13½ łokci koron angielskich.
- 1956 ditto Dwa kopersztychy Chińskie pod N. 25.

1 Sąd Kommissyi dla urządzenia interesów Radziwiłłowskich wolą Najwyższą ustanowiony, do celu uzyskania, z majątności Wileńskiej.

w Gubernii Wileńskiej w Powiecie Wilkomierskim sytuowanej, W. Józefa Wiszniewskiego Szambellana b. dworu polskiego dziedzicznej, tak należnych Skarbowi Monarszemu z nabycia teyże majątności od zeszłego Xiecia Dominika Radziwiłła Ordynata, nieopłaconych poszlin, jako też restancyi z summy szacunkowej przez Massę po tymże Xieciu Dominiku Radziwiłłie pozostała, poszukajacey się; zadzierżawić takowy majątek przez publiczną licytacją indetermynowaną, i termina do licytacji na dzień 23, 24 i 25 teraźniejszego miesiąca apryla przeznaczyć; przeto aby życzący zadzierżawić pomienioną majątność, na wyrażone terminy, z dostatecznymi ewikcyami, w teyże Kommissyi stawali, gdzie inwentarz i stosowne do kontraktu warunki okazane będą, przez niniejszą awizacyą ogłasza. Datt. roku 1827 miesiąca apryla 7 dnia

Z polecenia Sądu Ludwik Czernichowski Sekr.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

3 Для постройки въ Бобруйской крепости Артиллерійскихъ зданий и именно: *первое*: двухъ этажной связи для мастеровыхъ; *второе*, двухъ одню этажныхъ флигелей для сараевъ и забора съ воротами между связью и флигелями и *третье* кузницы, назначено по сметамъ двести тысячъ пятьдесятъ тысячъ восемь рублей, а при произведенныхъ предварительныхъ въ Бобруйскомъ строительномъ Комитетѣ торгахъ въ февраль мѣся сего года, и по особенной, уснувшей остающейся послѣдней выпрошенная цѣна, *сто семьдесятъ тысячъ восемь рублей, сорокъ семь копѣекъ съ половиною, Государственными ассигновками, безъ вычета лажы, и съ дозволеніемъ отъ Начальства, выдачи въ передъ подъ особенной залогомъ задаточныхъ денегъ.* Для окончательныхъ же торговъ назначены вновь сроки первый 11, второй 12, третій 14 и на окончательную перешоржку 15 числа апрѣля сего 1827 года.

Бобруйскій строительный Комитетъ, чрезъ сѣ приглашаеъ желающихъ къ торгамъ въ семь Комитетъ производился имѣющимъ, прибыли на вышеозначенные сроки съ законными залогомъ, гдѣ составленные кондиціи предъявлены будутъ.

Генералъ-Маіоръ Лавининъ.
За Секретаря Унтеръ-Цейгвартеръ 10 класса Пичугинъ.

ОГЛОСЗЕНИЕ.

3 Для выдворения въ Бобруйской фортецы артиллерійскихъ gmachów a mianowicie *naprzód*: двопіатровею szopy dla майстровъ; *потомъ* два jednopіатрове skrzydła na wozownie i stajnie z bramą pomiędzy szopą a skrzydłami, i *potrzebie* kuznie, назначено подлугъ сметы двѣстѣ тысячѣ тысячъ пѣдзiesiąтъ осмъ рублѣ, а подчасъ одбытыхъ upřednio w Bобруйскимъ budowniczymъ Komitecie targow w miesiácu lutym teraźniejszego roku, i po osobnemъ odstąpieniu, zostaje ostatnia dawana cena *sto siedmdziesiąt osmъ tysięcy rubli, czterdzieście siedmъ kopiejekъ i pół bezъ potrącenia łaży*, за позволеніемъ Zwierzchności, wydania naprzódъ pod osobną kaucyą zadatkowychъ pieniędzy. Dla ostatecznychъ targowъ назначено na nowo terminy: 1szy 11, 2gi 12, 3ci 14, a na ostateczny przetargъ 15 dzień kwietnia teraźniejszego 1827 roku.

Bобруйскі budowniczy Komitetъ niniejszémъ ogłasza życzącymъ należecъ do targowъ w tymъ Komitecie mającychъ się odbywać, aby przybyli na wyżej oznaczone terminy z prawnymi ewikcyami, gdzie ułożone warunki okazane będą.

Генералъ-Маіоръ Латининъ.
За Секретаря Unter Ceychwarter 10 klasy Picuhin.

2 Na skutekъ Dekretu ultymarney konwicyi w Sądzie Grodzkimъ Wileńskimъ w roku 1826 maja 17 d. z instancyi WW. Benedykta

Komornika leśnego Sztatu i Alexandra brat Sörgenfrejów na W. Petronelli z Zbitniewskio Miłoszowej Majorowej, jej potomstwie, i opiekunachъ uzyskanego, za rezolucyą Mieyskiej Wil. Policyi w dniu 30 marca za N. 5884 stała, niżej podpisany Urzędnikъ przeznaczony będącъ dla przedaży brylantów do aktorstwa Miłoszowej należnych, a w zastawie u Sörgenfrejów będącychъ na satysfakcyą ichъ długówъ w terminie z obwieszczenia wypadającymъ, jest 7 kwietnia, powodemъ jawienia się małychъ czy konkurrentówъ przedać brylantówъ nie mógł przeto naznaczającъ termina dzień 11, 14 i ostateczny idącego roku i miesiąca, wzywa samą W. Miłoszową lub jej plenipotentą, ja i dalszychъ amatorówъ brylantówъ, do Policyi Miłskiej Wileńskiej, gdzie w izbie Sądowej talcenie jako i dalszychъ warunkachъ w terminie wyżej wyrażonychъ zrana od godziny 9tey 12tey w czasie odhwywać się mającey licytacji dowiedzieć się można. Wilno dnia 8 kwietnia 1827 roku.

Jan F. Mantzelman Zasiadający w Policji M. W. R.

2 Na zezwolenie Zwierzchności uwiadmia się Prześwietna Publiczność: że wielki samica z Bengalu na krótki tylko czasъ przyjazdemъ jest do widzenia zrana od 10 do godziny 7 w wieczor. Cena mieyscъ od 2ch 1 złotego.

5 Z powodu niejawienia się ambientówъ terminachъ upřednio ogłoszonych do licytacji wzięcie w jednoroczną arendowną dzierżawę domu Wincentego Malinowskiego b. Burmistrza w Wilnie przy Ulicy Subocz pod N. 3 i położonego, wiedzy Magistratu Wileńskiego zostającego. Też Magistatъ do takowej licytacji powtórne mina to jest: pierwszy d. 8, drugi d. 11 i trzeci d. 12, oraz na przetargъ d. 15 następującego mca kwietnia naznaczywszy: o temъ dla publicznej wiadomości wydaje niniejsze ogłoszenie, życzącychъ wziąć w arędę rzeczony domъ Malinowskiego, na oznaczone wyżej terminy do Magistratu wzywa. R. 1827 mca marca 30 dnia.

Karol Hurtig R. M. M. W.
Regent Degutowicz.

Nowe Dzieło.

5. Stosownie do ogłoszonych drukiemъ na końcu roku zeszłego Prawidełъ Wyimowy i Poezyi wyjętychъ z dziełъ Ezebiusza Słowackiego; wygotowałъ Panъ Ignacy Szydłowski *Przykłady Stylu Polskiego w rozmaitychъ rodzajachъ Wyimowy i Poezyi.*

Tom pierwszy zawierający Prozę wyszedł z druku u Józefa Zawadzkiego, i sprzedaje się po 1 r. 20 kop.

Dozwala się drukować. Dnia 17 marca 1827 r. Leon Borowski Cenzor.

1. Wyjeżdża za granicę przez Berlin do Austrii do stołecznego miasta Wiednia, Wileńskiego Powiatu szlachcic Doktor Medycyny, Jan Filip syn Ludwika, Kulesza, dla poratowania zdrowia, na miesiąc 11.